Bezpłatnie

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie.

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

Nr. 5. W Krakowie 26 lutego 1916. Rocznik I.

Drukowane jako rękopis. — Przedruk dozwolony jedynie z podaniem źródła.

„WIADOMOŚCI GOSPODARCZE“ Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie pojawiają się w miarę potrzeby. Wysyłka odbywa się bezpłatnie. Instytucye, korporacye oraz kupcy, rękodzielnicy i przemysłowcy okręgu Izby otrzymują „WIADOMOŚCI GOSPODARCZE“ za ustnem lub pisemnem zgłoszeniem w biurze Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie, ul. Długa 1. p., Tel. Nr. 2318.

— Bez odpowiedzialności. —

Unormowania obrotu.

Organizacya handlu dewizami.

W ślad za uregulowaniem obrotu dewizami i walutami zagranicznemi w państwie niemieckiem wprowadzoną została z dniem 24. b. m. organizacya handlu dewizami dla Austryi. Celem utrzymania ewidencyi zagranicznych środków płatniczych oraz ułatwienia kupna i sprzedaży dewiz, utworzył Bank austro-węgierski łącznie z c. k. Urzędem pocztowych kas oszczędności oraz austryackimi bankierami i bankami „Centralę dla obrotu dewizami“ z siedzibą w Wiedniu.

Analogiczna instytucya rozpoczęła w tym samym terminie działalność w Budapeszcie dla interesentów węgierskich.

Członkowie Centrali obowiązani są przekazywać nowej organizacyi wszelkie wpływające u nich zagraniczne środki płatnicze oraz zgłaszać Centrali każde zapotrzebowanie w dewizach. Centrala bada przeznaczenie tych środków i wymagać może w tym celu przedłożenia Bankowi austro-węgierskiemu korespondencyi, faktur, listów frachtowych, wyciągów ksiąg i innych dowodów.

Centrala rozstrzyga, czy w ogólności względnie w jakim wymiarze nastąpić ma przyznanie żądanych na dany cel zagranicznych dewiz.

Banki złączone w Centrali dewiz przesłały klientom szczegółowe postanowienia organizacyjne, z których treścią zapoznać się mogą interesowani w biurze Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie.

Uregulowanie handlu jajami.

Ministerstwo spraw wewnętrznych ogłosiło w porozumieniu z innemi ministerstwami rozporządzeniem z 20. lutego 1916 L. 48 ustawowe normy dla obrotu jajami.

Nowe rozporządzenie obejmuje trzy zasadnicze postanowienia:

1. Przywóz jaj z poza granic państwa. Wszelkie transporty jaj przywiezione do Austryi z poza granic celnych muszą być oferowane do sprzedaży upoważnionej przez Ministerstwo spraw wewnętrznych spółce zakupu „Miles“ w Wiedniu. Ministerstwo spraw wewnętrznych ogłosić ma bliższe warunki obejmowania towaru przez spółkę „Miles“.

Cały zatem handel importowy centralizuje rząd w jednem ręku. Wedle brzmienia rozporządzenia należeć tu będą także przywozy z Królestwa Polskiego, które ze stanowiska aprowizacyi naszego kraju odgrywają ważną rolę. Import ten zostanie obecnie usunięty z pod wolnego obrotu względnie regulowanym będzie z Wiednia.

2. Wolny obrót jajami pomiędzy poszczególnymi krajami koronnymi zostaje zniesiony. Dla uskutecznienia wysyłki wymaganem jest zezwolenie krajowej władzy politycznej oraz poświadczenie przewozowe (Transportbescheinigung) bez którego kolej nie przyjmie przesyłek.

Przepis ten merytorycznie nie zmieni obecnego stanu w kraju, gdyż jaja podlegają zakazowi wywozu z Galicyi i mogą być wywożone do innych prowincyi jedynie za zezwoleniem Namiestnictwa.

3. Skupowanie jaj z domu do domu względnie z jednej miejscowości do drugiej zależnem będzie, o ile następuje na rachunek firm pozakrajowych, od pisemnego zezwolenia Ministerstwa spraw wewnętrznych.

To postanowienie oddaje w ręce rządu uregulowanie drobnego skupu jaj, który stanowił dotąd główną podstawę wywozu jaj z naszego kraju.

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie, poświęcająca od szeregu lat baczną uwagę tej doniosłej gałęzi handlu galicyjskiego, nie została wezwaną o wydanie opinii przed ogłoszeniem nowego rozporządzenia.

Ograniczenie obrotu zwierzętami racicowemi i końmi.

Z powodu szerzenia się w kraju zaraźliwych chorób zwierzęcych zakazało c. k. Namiestnictwo obwieszczeniem z 8. lutego 1916 L. XVII. 9.743 kupowania i sprzedaży sposobem domokrążnym zwierząt racicowych i koni, dalej kupowania i sprzedaży na obejściach gospodarczych zwierząt racicowych oraz koni, przeznaczonych na rzeź, handel i wywóz.

Obwieszczenie przewiduje szereg ograniczeń dla zwierząt, przeznaczonych na handel i wywóz, znajdujących się w posiadaniu zawodowych handlarzy oraz dla zwierząt nabytych przez rzeźników i masarzy z przeznaczeniem na rzeź.

Handlarzom zwierząt racicowych i koni, ich pomocnikom, zgońcom, rzeźnikom, masarzom, miśkarzom i wogóle osobom, które przez swe zatrudnienie mają do czynienia z cudzemi zwierzętami racicowemi względnie końmi, nie wolno wchodzić do obcych stajen, chlewów i ubikacyi, w których trzyma się zwierzęta racicowe i konie, aniteż na pastwiska, gdzie się te zwierzęta znajdują.

Sprzedaż kawy waloryzacyjnej.

Celem zapewnienia Krakowowi i zachodniej Galicyi odpowiedniego udziału przy sprzedaży zakupionych przez rząd zapasów t. zw. kawy waloryzacyjnej, której poprzednie sprzedaże odbyły się z pominięciem interesentów galicyjskich, odbyła się w Izbie handlowej i przemysłowej w Krakowie 23. b. m. konferencya kilkunastu większych ajentów, importerów i kupców tut. okręgu.

Rząd zamierza powierzyć rozdział zapasów kawy waloryzacyjnej c. k. ministerstwu handlu, które prawdopodobnie posługiwać się będzie jedną z istniejących organizacyj aprowizacyjnych.

Konferencya interesentów pod przewodnictwem prezydenta Izby, posła J. K. Federowicza ustaliła przybliżone zapotrzebowanie kawy dla Krakowa oraz okręgu krakowskiej Izby handlowej, która przedłoży rządowi wniosek o przydzielenie potrzebnych ilości kawy dla zachodniej Galicyi.

ROZPORZĄDZENIE

c. k. Namiestnika w Galicyi z dnia 30. grudnia 1915 L. 32.110/pr. dotyczące ograniczenia sprzedaży i spożywania palonych napojów spirytusowych i niedenaturowanego spirytusu.

Rozporządzenie tutejsze z dnia 7. czerwca 1915 L. 10.962/pr. Dz. u. i rozp. kr. Nr. 29 uchyla się, a w miejsce tegoż, aż do odwołania, wydaje się dla całego kraju następujące postanowienia:

§ 1.

Wyszynk palonych napojów wyskokowych jest wogóle zakazany.

Polityczne Władze powiatowe upoważnia się jednak do udzielania przemysłowcom uprawnionym do prowadzenia przemysłu gospodniego, którzy obok uprawnienia do wyszynku palonych napojów wyskokowych (§ 16. lit. a ustawy przemysłowej) posiadają uprawnienie do podawania potraw, albo do podawania kawy, herbaty, czekolady i innych ciepłych napojów i chłodników (§16. lit. b i f ustawy przemysłowej) i u których w ich przedsiębiorstwach przemysłowych, napoje spirytusowe podaje się w sposób wykluczający wszelkie nadużycie, każdego czasu odwołalnych zezwoleń na podawanie na kieliszki palonych napojów spirytusowych, z wyłączeniem ordynarnej wódki w dniach powszednich, zatem z wykluczeniem dni niedzielnych, świątecznych jak i targowych, w czasie od 11 do 1 godziny w południe i od 5 do 7 godziny wieczorem.

Zakaz szynkowania obowiązuje także we wszystkie dni, w których wypłaca się zasiłki państwowe rodzinom powołanych.

Dla poszczególnych hoteli, kawiarń, cukierni, lokalów śniadańkowych i schronisk turystycznych może polityczna Władza powiatowa udzielić zezwolenia na dalej idące wyjątki.

Dokument zezwolenia ma być w lokalu przemysłowym w miejscu widocznem przybity. Jeżeli go nie przybito, nie wolno podawać trunków spirytusowych.

§ 2.

Drobna sprzedaż (w naczyniach otwartych) palonych napojów spirytusowych jest bez wyjątku zakazana.

§ 3.

Drobny (detajliczny) handel t. j. w naczyniach na sposób handlowy zamkniętych o zawartości poniżej 50 litrów palonymi napojami spirytusowymi i spirytusem niedenaturowanym jest w ogólności zabroniony.

Polityczne Władze powiatowe upoważnia się do udzielania poszczególnym zaufania godnym kupcom w miastach, oraz w gminach wiejskich, położonych w punktach węzłowych ruchu osobowego w każdej chwili odwołalnego wyjątkowego zezwolenia na drobny handel palonymi napojami spirytusowymi i niedenaturowanym spirytusem w dniach powszednich, to jest z wyłączeniem dni niedzielnych i dni świątecznych jak i targowych, jednak tylko w czasie od godziny 9 do 11 w południe.

Od udzielenia takiego zezwolenia wyklucza się także wszystkie te dni, w których wypłaca się zasiłki państwowe rodzinom powołanych.

Takie pozwolenie wyjątkowe musi być w lokalu przemysłowym w miejscu widocznem przybite. Jeżeli go nie przybito, nie wolno handlu wykonywać.

§ 4.

W handlu hurtownym tj. w naczyniach zamkniętych sposobem używanym w handlu o pojemności powyżej 50 litrów, wolno palone trunki spirytusowe i niedenaturowany spirytus sprzedawać tylko przemysłowcom, którzy do handlu lub do wyszynku tych napoi są uprawnieni.

Sprzedaż innym osobom jest zakazana.

§ 5.

Osobom, które ani uprawnienia przemysłowego do handlu pędzonymi napojami spirytusowymi albo niedenaturowanym spirytusem ani też do wyszynku tych trunków nie posiadają, dozwolone jest zakupno tych napoi tylko na kieliszki u przemysłowców uprawnionych do wyszynku (§ 1 ustęp 2) albo w naczyniach na sposób handlowy zamkniętych u uprawnionych do drobnego handlu (§ 3), zresztą jest zakazane.

Osobom tym jest dalej zakazane pośredniczenie w nabywaniu przez trzecie osoby palonych napojów wyskokowych i niedenaturowanego spirytusu, jak również nabywanie tych napojów z okręgów położonych poza obrębem kraju, o ile nie uzyskano do tego wyjątkowego zezwolenia Władzy politycznej powiatowej.

§ 6.

Osobom wojskowym, nienależącym do rangi oficerskiej, nie wolno podawać palonych napojów spirytusowych ani niedenaturowanego spirytusu ani w szynkach ani w handlach, chyba za okazaniem opatrzonego w dokładną datę poświadczenia Komendy wojskowej, opiewającego na nazwisko oddawcy i oznaczającego ilość napojów.

Takie poświadczenia winien dotyczący przemysłowiec przechowywać należycie uporządkowane i okazać każdej chwili na żądanie organów nadzorujących.

§ 7.

W gminach, w których są kopalnie, nie wolno ani podawać, ani sprzedawać górnikom wódki lub niedenaturowanego spirytusu pół godziny przed, a godzinę po zmianie szychty.

§ 8.

Podawanie palonych napojów spirytusowych i niedenaturowanego spirytusu osobom młodocianym poniżej lat 16-tu, pijakom nałogowym i osobom już nietrzeźwym, jest najsurowiej zakazane.

Tak samo zakazane jest niepotrzebnie długie przebywanie gości w wyszynkach.

§ 9.

Oberżystom i uprawiającym handel, którzy nie posiadają wymaganego niniejszem rozporządzeniem osobnego zezwolenia do sprzedaży palonych napojów spirytusowych i niedenaturowanego spirytusu, nie wolno napojów tych trzymać na składzie w lokalach przemysłowych dla gości dostępnych.

Oberżystom posiadającym po myśli niniejszego rozporządzenia zezwolenie do wyszynku, wolno w lokalach przemysłowych, dostępnych dla gości, trzymać napoje pędzone wyskokowe w naczyniach na sposób handlowy niezamkniętych, tylko w czasie godzin do wypoczynku dozwolonych.

§ 10.

Postanowienia tego rozporządzenia obowiązują także związki konsumcyjne.

§ 11.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia karane będą po myśli ustawy przemysłowej ewentualnie na podstawie Cesarskiego rozporządzenia z dnia 20. kwietnia 1854 Dz. u. p. Nr. 96 grzywną albo aresztem, przyczem odnośnie do przemysłowców może być orzeczona utrata uprawnienia przemysłowego.

§ 12.

Zajęciu podlegają wszystkie zapasy napojów wyskokowych pędzonych i niedenaturowanego spirytusu, które stoją w bezpośredniej łączności z popełnionem przekroczeniem.

Przeciw przemysłowcom mają zresztą zastosowanie środki przymusowe z § 152 ustawy przemysłowej.

§ 13.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie w trzecim dniu po ogłoszeniu.

Biała, dnia 30. grudnia 1915.

Namiestnik:
v. Colard G. d. I. w. r.

Sprawy handlowe.

Wspólne narady Izb handlowych.

W środę, dnia 16. lutego b. r. odbyło się w Wiedniu przy udziale Izby krakowskiej posiedzenie plenarne handlowo-politycznej Centrali Izb handlowych i przemysłowych.

Obradowano nad szeregiem wniosków celnych. I tak oświadczyły się Izby przeciwko zniesieniu cła importowego na korzeń cykory, raz ze względu na niemożność sprowadzenia towaru z poza granic monarchii, powtóre dlatego, że obecna wysokość cen czyni zniesienie opłaty celnej zupełnie iluzorycznem.

W dalszym ciągu oświadczono się przeciwko zakazowi przywozu włosów ludzkich z poza granic państwa. Włosy ludzkie stanowią materyał surowy, przerabiany w Austryi na gotowe wyroby. W produkcyi tej interesowaną jest także Galicya, w szczególności okręg Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie (Kraków, Tarnów, Nowy Sącz itd.).

Krakowska Izba handlowe poruszyła sprawę utworzenia zastępstwa handlowego dla Królestwa Polskiego. Wniosek ten stanowić będzie przedmiot dochodzeń wszystkich Izb i łączy się z projektem wojskowego Biura wywiadowczego w kierunku utworzenia stałej wystawy wzorów przemysłu austryackiego w Krakowie.

W dalszym ciągu toczyły się dłuższe dyskusye nad ściąganiem pretensyi austryackich wierzycieli w Serbii oraz nad uregulowaniem ruchu towarowego z Serbią.

Zakazy wywozu z Niemiec.

Nowe zakazy wywozu i przewozu z Niemiec obejmują: narzędzia dla użytku maszynowego i ręcznego z żelaza lub stali.

Lista narzędzi nieobjętych zakazem wywozu znajduje się w biurze Izby.

Dalszy zakaz wywozu i przewozu z Niemiec obejmuje: warsztaty tkackie dla wyrobu taśm, maszyny do robót klockowych, maszyny plecionkowe, maszyny do nadawania połysku przędzy, warsztaty Jacquard'a, maszyny do wyrobu kart Jacquard'a.

Zniesionym został natomiast zakaz wywozu maszyn do obrębiania dziurek (Tuchknopflochmaschinen).

Ogólny zakaz wywozu z Niemiec rozciągnięto

dalej na artykuły pierwszego ustępu taryfy cłowej, t. j. produkty gospodarstwa rolnego i leśnego, płody naturalne, zwierzęce i roślinne oraz środki spożywcze.

Wyjątek stanowią: nasiona kwiatów (między niemi także nasiona uprawianego jako kwiaty lnu, łubinu, grochu, kukurudzy, szparagów, dyni, kapusty), nasiona tytoniu, materyały włókniste i do przędzenia, wedle tar. cł. 28 m. 28 o. 28 p. (z wyjątkiem indyjskich i nowozelandzkich konopi) 28 q, chmiel i mąka chmielna, szparagi i rzodkiew, seler, rzewień, rzeżucha, czosnek, żywe rośliny dla zdobnego ogrodnictwa, winogrona, pomarańcze, mandarynki, owoce południowe (z wyjątkiem pomarańcz), ananasy, herbata zielona, papryka, towary tar. cł. 68 a. (z wyjątkiem irlndzkiego mchu), 68 b. do d., 69 b., 70, 71 b. mąka i wełna drzewna (sporządzana nie w celach leczniczych), drzewo i odpadki korkowe, nasiona sosnowe, nasiona leśne (z wyjątkiem nasion kasztanów itp.), trzcina, oswojone i dzikie ptactwo zdobnicze, ryby zdobnicze i płonki rybne, żywe ostrygi, ślimaki, uda żabie, raki wód słodkich, zwierzęta Nr. tar. cł. 123 i 124, pszczoły bez miodu, psy (z wyjątkiem niemieckich owczarków, pinczów itp. psów Nr. 125), włosy Nr. 145 b. i e. (z wyjątkiem bydlęcych i szczeciny), pióra, skórki, szypułki z piór, materyały zastępujące szczeć, futerały jedwabne, surowe skóry zajęcy i królików, skóry na futra (z wyjątkiem baranich, owczych oraz skór świstaków), materyały snycerskie, końskie jelita i gardziele, grzyby, towary Nr. 160 a. i b., cukier farbierski, wino, moszcz, i inne napoje Nr. 180 do 183, napoje Nr. 184, (wyjąwszy te, które zawierają domieszki lecznicze), wody mineralne (z wyjątkiem leczniczych), lód, musztarda, tytoń, tabaka, mąka tabaczana oraz papier tabaczany.

Dla załatwienia spraw, dotyczących zakazów wywozu, przewozu i przywozu kreowano w Niemczech osobny urząd. Kierownictwo urzędu objął prezydent ces. Urzędu statystycznego Delbrück. Tytuł jego brzmi: Komisarz Rzeszy dla zezwoleń na wywóz i przywóz.

Nowo mianowany komisarz urzęduje w Berlinie W., Lützowufer 8.

Zakazy wywozu ze Szwecyi.

Nowym zakazem wywozu ze Szwecyi objęte są następujące towary:

Skórzane rzemienie popędowe i transportowe, także w połączeniu z innymi materyałami, przędza z materyałów roślinnych, z wyjątkiem przędzy wyrabianej z włókien kokosowych, pojedynczej, nieblichowanej i farbowanej (wywóz przędzy bawełnianej i jutowej został już dawniej zakazany), dalej liny, powrozy sporządzane przez skręcenie kilku nici przędzy, przędza kablowa, przędza do wiązania z juty (Bindegarn), rzemienie popędowe i transportowe z kauczuku i gutaperki, także w połączeniu z przędziwem, stearyna oraz kwas wanadynowy.

Także wywóz materaców bawełnianych został ograniczony.

Z Norwegii: Wywóz alkoholu amilowego (olej fuzlowy) został zabroniony.

Przedłużenie kartelu parafinowego.

Członkowie kartelu parafinowego, zjednoczeni w spółce „Petrodukt“ (Petroleumprodukte-Vertriebsgesellschaft) uchwalili przedłużyć kartel parafinowy do końca roku 1916.

Równocześnie nastąpić ma także skartelowanie sprzedaży smarów (Schmieröle) przy tranzakcyach eksportowych.

Ceny maksymalne dla drobnej sprzedaży mąki w Galicyi.

Rozporządzeniem Namiestnictwa z 9. stycznia 1916 L. 633/Z. A. O. ustanowiono dla drobnej sprzedaży mąki następujące ceny za kilogram:

mąka pszenna chlebowa	50 h
mąka żytnia jednolita	50 „
mąka pszenna kuchenna Nr. II.	66 „
grysik pszenny	88 „
mąka pszenna kuchenna Nr. I.	98 „
mąka pszenna piekarska	1.18 „

Dla miejscowości położonych w obrębie dalszym niż 10 km. od kolejowej stacyi dostawy, zezwolono na podwyżkę 2 h. na kilogramie.

Ceny buraków cukrowych w kampanii 1916/1917.

Wedle rozporządzenia ministeryalnego z dnia 18. lutego 1916 L. 45 nie wolno fabrykom cukru w umowach o dostawę buraków cukrowych na rok 1916/1917 ustanawiać ceny niższej, niż K. 4.— za 100 kg. buraków netto loco fabryka.

Umowy wcześniejsze nie tracą ważności, o ile ceny ustanowione odpowiadają cenie minimalnej, lub są od niej wyższe.

Sprawy przemysłowe

Z przemysłu tkackiego.

W sobotę, dnia 19. lutego b. r. odbyło się w Ministerstwie handlu zebranie delegatów przemysłu wełnianego oraz zastępców Izb handlowych, celem utworzenia t. zw. wojennego Wydziału wełnianego (Kriegswollausschuss).

Krakowską Izbę handlową reprezentowali: członek Izby p. Erwin Zipser oraz sekr. Dr. Beres; Izbę handlową we Lwowie firma: Pierwsza tkalnia mechaniczna w Stanisławowie oraz sekr. Dr. Korkis.

Jako zastępca interesów galicyjskiego przemysłu wełnianego wybranym został do Wydziału ogólnego delegat krakowskiej Izby handlowej p. Zipser.

Zebranie uchwaliło klucz dla rozdziału materyałów surowych. Okręg krakowskiej Izby handlowej i przemysłowej, jako wykazujący 1.287 krosien tkackich i 25.680 czynnych prządek, otrzyma z ogólnych zapasów przydział 4.87%. Galicya zachodnia szereguje tedy na piątem miejscu austryackich terenów produkcyi tkackiej (Liberzec, Berno, Opawa, Praga, Kraków, Cheb). Pierwsze walne zebranie ogólnego Wydziału wełnianego odbędzie się dnia 2. marca b. r.

Izba handlowa i przemysłowa wzięła dalej udział w dwóch naradach, mających na celu rozdział wełny wzgl. szmat wełnianych, zebranych przez Urząd opieki wojennej. Dla tutejszego okręgu uzyskano na podstawie klucza, ułożonego na konferencyi berneńskiej, 17.431 kg. szmat wełnianych. Rozdział nastąpi na podstawie propozycyi wydziału wełnianego Izby.

Wystawa wojenna w Wiedniu.

W ciągu roku 1916 odbędzie się w Wiedniu wystawa wojenna, której celem będzie wykazanie zdobyczy na polu przemysłu i techniki, osiągniętych w czasie dwóch lat wojny. Akcya podjęta w kierunku odroczenia terminu wystawy na czas powojenny, została zaniechaną.

Sprawy rękodzielnicze.

Sposób wnoszenia ofert na dostawy i reklamacye wojskowe.

Rozporządzeniem z dnia 9. stycznia b. r. zwróciło c. k. Ministerstwo robót publicznych uwagę osób, starających się o nowe dostawy, aby w ofertach podały wyraźnie, jakie ilości z poprzednich zleceń mają jeszcze do wykonania i kiedy one będą z pewnością dostarczone. Ponieważ wielu interesentów nadal nie przestrzega powyższego zarządzenia, zdarza się często, że nowe zamówienie powierza się osobom, które jeszcze nie wykonały dawnych.

Wzywa się przeto ponownie interesowanych, aby się starali odpowiedzieć wymaganiom Ministerstwa, zwłaszcza, że odtąd oferty, nie zawierające danych o stanie poprzedniego zamówienia, stanowczo nie zostaną uwzględnione.

Przy sposobności zwraca się uwagę, iż opatrzone stemplem oferty, które winny zawierać również potwierdzony przez władzę przemysłową spis osób, mających się zająć wykonaniem dostawy, należy wnosić zawsze za pośrednictwem odnośnej Izby handlowej i przemysłowej. Firmy fabryczne zwracać się mogą w tych sprawach bezpośrednio do Ministerstwa robót publicznych lub do Urzędu dla popierania przemysłu.

Podania o zaliczki gotówką lub w skórze oraz o zwolnienie od służby wojskowej, dalej oferty na dostawę, jak i podania o przyjęcie zakwestyonowanego towaru, należy przedkładać każde osobno, a nie, jak się to często zdarza, zbiorowo w jednem podaniu.

Ministerstwo robót publicznych usiłowało zawsze ułatwiać wykonanie dostaw stowarzyszeniom rękodzielniczym oraz firmom pojedynczym, popierając wedle możności prośby o zwolnienie koniecznych sił roboczych od służby wojskowej. Załatwianie takich podań natrafia jednak w ostatnich czasach na trudności, gdyż przychodzą one do zaopiniowania spóźnione lub niezaopatrzone w wymagane załączniki.

Stowarzyszenia oraz firmy pojedyncze zechcą przeto na przyszłość we własnym interesie ubiegać się o zwolnienie tylko tych osób, które do wykonania robót są konieczne i nie dają się zastąpić, a podania o ich zwolnienie wnosić zewczasu do ministerstwa robót publicznych. Do podań dołączyć należy przepisane, dokładnie wypełnione wykazy z datami wojskowemi i innemi, z których by wynikało, jak długo robotnik lub majster, mający być reklamowany, czynnym jest w przedsiębiorstwie i jaką robotę ma przydzieloną do wykonania. Podanie zawierać ma obok krótkiego uzasadnienia także datę i liczbę zamówienia, ilość zamówionych towarów i termin dostawy.

Wobec tego, że reklamacye ważne są tylko na czas trwania terminu dostawy, należy wnosić podania o zwolnienie natychmiast po otrzymaniu zamówienia, w przeciwnym bowiem razie załatwienie może być spóźnione. Do prośby dołączyć należy jeszcze spis osób, zajętych w danem przedsiębiorstwie, a zwolnionych już przedtem od służby wojskowej, zawierający nazwisko, wiek, zajęcie danego robotnika i termin, do którego został zwolniony.

Ponieważ spisy te w niektórych wypadkach są zbyt obszerne, wystarczy podać je tylko jeden raz, a następnie powoływać się na nie i podawać tylko ewentualne zmiany.

Właściciele firm, oraz członkowie wydziałów stowarzyszeń przyjmują odpowiedzialność za prawdziwość podanych w prośbie dat i za okoliczność, że osoby zwolnione od służby wojskowej są stale zajęte przy dostawach dla armii.

Nowe prowizoryczne ceny obuwia dostarczanego dla wojska.

Ministerstwo wojny ogłosiło nowy wykaz cen prowizorycznych, które obowiązują od dnia 1. stycznia 1916 drobnych przemysłowców, dostarczających obuwie dla armii.

Dla zamówień, dokonanych przed dniem 1. stycznia 1916 zostają w mocy dawne ceny prowizoryczne, ustanowione rozporządzeniem ministeryalnem z 18. czerwca 1915.

Wykaz cen przeglądnąć można w biurze Izby.

Stosunki z Król. Polskiem.

Pobór podatków konsumcyjnych.

Pobór podatków spożywczych od przywiezionych z poza granic obszaru okupowanego artykułów, a mianowicie od spirytusu, piwa, cukru, nafty, produktów naftowych, drożdży prasowanych, zapałek szwedzkich orza bibułek i tutek cygaretowych, został wskutek reskryptu Generalnego Gubernatora z dnia 18. stycznia 1916 L. 20585 zastanowiony aż do dalszego zarządzenia Naczelnej Komendy Armii.

Otwarcie urzędu cechowniczego w Lublinie.

Celem wykonywania nadzoru nad miarami i wagami na obszarze okupowanym i załatwiania spraw cechowniczych, został przez Generalnej Gubernii wojskowej kreowany Urząd cechowniczy z siedzibą w Lublinie.

Zgłaszanie pretensyi do dłużników w Łodzi, Częstochowie i Białymstoku.

Wierzycielom austryackim, mającym pretensye do poddanych rosyjskich w Łodzi, Częstochowie i Białymstoku zwraca Izba handlowa i przemysłowa uwagę, iż zgłoszenie pretensyi nastąpić ma w najbliższym czasie, gdyż władze niemieckie kończą dochodzenia celem wspólnego ściągnięcia tych pretensyi.

Zgłoszenia nastąpić muszą na specyalnych formularzach, które są do nabycia w Izbie.

Wypełnione formularze wysyła się pod adresem: K. u. k. österreichisch-ungarische Botschaft (Kommerzdirektion) in Berlin, W. 40. Kronprinzufer 12.

Sprowadzanie robotników z Królestwa Polskiego.

Biuro pośrednictwa pracy przy c. i k. Komendzie obwodowej w Piotrkowie uzyskało u władz niemieckich 75% zniżki dla przewozu robotników na kolei warszawsko-wiedeńskiej.

Ze zniżki tej korzystały już ostatnie transporty robotnicze do fabryki w Sanoku, do dóbr Nisko, do kamieniołomu w Mydlnikach itd.

Przedstawienie Izby w sprawie ujednostajnienia i scentralizowania akcyi pośrednictwa pracy na obszarze Królestwa Polskiego przyczyni się do zrealizowania usiłowań, podjętych w tym samym kierunku przez Komendę piotrkowską.

Zezwolenie na podróże do okupacyi niemieckiej w Polsce.

Wedle zawiadomienia Ministerstwa handlu potrzebnem jest dla poddanych austro-węgierskich, udających się w podróż do obszaru okupacyi niemieckiej w Królestwie Polskiem, specyalne zezwolenie, którego władze niemieckie udzielają w wypadkach wyjątkowych, jeżeli wskutek ważnych okoliczności obecność osoby starającej się o zezwolenie jest nieodzownie potrzebną.

Na podstawie należycie wystawionego paszportu, opatrzonego urzędownie potwierdzoną fotografią i podpisem właściciela, uzyskać można zezwolenie w formie przepustki, wydanej przez zast. sztab jeneralny w Berlinie (Stellvertretender Generalstab) w porozumieniu z Generalną Gubernią w Warszawie.

Opłata za przepustkę wynosi 3 marki tygodniowo na czas trwania ważności. O przepustkę starać się należy drogą pisemną zapomocą podań, które mają zawierać dokładne dane co do dat paszportowych, celu podróży (wyliczyć należy wszystkie miejscowości, w których się podróżny zamierza zatrzymać), rutę, przyczyny podróży, czas jej trwania oraz okoliczności, któreby świadczyły o konieczności podróży petenta. Paszportu załączać nie trzeba; prawdziwość podanych dat paszportowych musi więc być urzędownie potwierdzoną.

Podania wnosić należy do władz politycznych względnie policyjnych, które mają stwierdzić stan rzeczy i podania przesłać Namiestnictwu, celem przedłożenia właściwym ministerstwom. Stąd dostają się one po zaopiniowaniu do Ministerstwa spraw wewnętrznych, które je za pośrednictwem swego zastępcy przedkłada do dalszego załatwienia ces. Gubernii Generalnej w Warszawie.

Budowa kolei wąskotorowych.

C. i k. Zarząd wojskowy w Królestwie Polskiem buduje następujące linie wąskotorowe, które mają także służyć dla przewozu osób cywilnych i towarów:

a) z Kocmyrzowa na Kazimierzę wielką—Działoszyce do Miechowa (stacya kolei Iwanogrodzkiej) 86 klm.;

b) ze Szczucina na Staszów—Bogoryę do Ostrowca (stacya kolei Nadbrzezie—Ostrowiec—Skarżysko) 80 klm. i

c) z Jędrzejowa (stacya kolei Iwanogrodzkiej) na Raków do Bogoryi, stacyi linii wymienionej pod b) 92 klm.

Celem uzyskania połączenia między Krakowem a nowemi pod b) i c) wymienionemi liniami wzgl. celem uzyskania bezpośredniego połączenia między Krakowem a obwodem pińczowskim i stopnickim podjęła Izba handlowa i przemysłowa starania o wybudowanie odnogi od linii Kocmyrzów—Kazimierza wielka—Działoszyce—Miechów do Pińczowa oraz do obwodu stopnickiego.

Szczegółowy memoryał w tej dla Krakowa doniosłej sprawie przedłożony został przez Izbę odnośnym władzom.

Otwarcie linii Bełżec-Topolcza.

Na linii Bełżec-Topolcza, stanowiącej część linii kolejowej Bełżec-Chełm, został otwarty ruch dnia 14. stycznia 1916. — Linia ta obejmuje następujące stacye: Bełżec, Mazily, Susiec, Długikat, Gorecko, Zwierzyniec i Topolcza.

Dla przewozu osób i środków aprowizacyjnych kursują dziennie dwa pociągi.

Dostawy.

Rozpisanie robót budowlanych.

C. k. Dyrekcya kolei państwowych we Lwowie rozpisuje ofertę na wykonanie robót budowlanych w okręgu dyrekcyi, a mianowicie: na 20 drewnianych magazynów towarowych, około 200 budynków bocznych przy budkach strażników i około 20 budek kolejowych.

Oferty (zaopatrzone stemplem za 1 K. na każdym arkuszu) na specyalnych formularzach, w kopertach zamkniętych z napisem „Oferta na wykonanie różnych budowli ad L. 565/III ex 1916“ wnieść należy przed dniem 28. lutego 1916 do godziny 12-tej w południe w Dzienniku podawczym c. k. Dyrekcyi kolei państwowych we Lwowie.

W kasie Dyrekcyi złożyć winni oferenci przed wniesieniem oferty wadyum w wysokości 5% od sumy oferowanej, które w razie przyjęcia oferty służyć będzie jako kaucya.

Informacye oraz formularze nabyć można w gmachu Dyrekcyi (Lwów, III p., drzwi 330).

Zmiany w rejestrze handlowym.

Wpisano następujące firmy:

Polska Związkowa Spółka Naftowa, Sp. z ogr. odp. w Krakowie.

Henryk Hoffmann, handel piwa w zamkn. naczyniach, oraz napoi spirytusowych, w Krzeszowicach.

Fabryka likierów „Liban“, w Krakowie.

Zmiany i dodatki przeprowadzono w następujących firmach:

Towarzystwo dla przedsiębiorstw górniczych „Tepege“, Sp. z ogr. odp. w Krakowie.

Wojenna Centrala Handlowa, Sp. z ogr. odp., w Krakowie.

Henryka Francka Synowie w Skawinie.

Oskar de Rudno Rudziński et Comp., elektr. przemysł keramiczny w Osieku.

Wiedeński Bank Związkowy, filia w Białej.

Spółka oszczędności i pożyczek w Mrowli.

Spółka oszczędności i pożyczek we Wrzawach.

Spółka oszczędności i pożyczek w Rakszawie.

Towarzystwo budowlane w Krakowie.

Powiatowe towarzystwo zaliczkowe w Białej.

Nakład i własność Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie.
Odpowiedzialny redaktor: Dr. Rudolf Beres.
Czcionkami Drukarni Narodowej w Krakowie.